

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ, ОПОДАТКУВАННЯ І ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Тросюк К.О.

*Науковий керівник: Ковтун Е.О., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ*

Малі підприємства відіграють важливу роль у розвитку країни та займають важливі сектори економіки. Актуальним питанням сьогодення є державна підтримка суб'єктів малого підприємництва щодо організації бухгалтерського обліку, процесу оподаткування, формування фінансової звітності. Адже від того, наскільки легко організувати бізнес, залежить кількість підприємств такого рівня в державі. Саме малий бізнес забезпечує існування вузьких галузей економічної діяльності завдяки здатності швидко реформуватися та модернізувати свою діяльність.

Суб'єкти малого підприємства являють собою особливий механізм організації бізнесу. Це призводить до необхідності організації спеціального обліку, оподаткування та звітності. Правильний вибір форм бухгалтерського та податкового обліку, процес формування та подання звітності відіграють важливу роль у налагодженні господарської діяльності підприємства.

Переглянувши наукові основи бухгалтерського обліку суб'єктів малого підприємництва, можна відзначити, що вчені вважають бухгалтерський облік основною складовою діяльності малого бізнесу. На їхню думку, бухгалтерський облік є механізмом, за допомогою якого підприємство формує повну та правдиву інформацію про свої фінансово-економічні процеси. Науковці зазначали, що правильність розробки облікової політики малого підприємства визначає весь подальший обліковий процес.

Розроблено та впроваджено методичні пропозиції щодо організації бухгалтерського обліку для суб'єктів малого підприємництва, що дозволяють організувати облікові процеси з урахуванням розміру підприємства, кількості господарських операцій, рівня доходу, створено умови для полегшення ведення бухгалтерського обліку для всіх суб'єктів малого підприємництва. . Тому малі підприємства можуть використовувати «План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарської діяльності малого підприємства», який має невелику кількість суб'єктів, тому облікова інформація є недостатньо деталізованою [1].

На прикладі ТОВ «Кристал-2008» розгляд практичних аспектів ведення бухгалтерського обліку для суб'єкта малого підприємництва показує, що облік ведеться вручну штатним працівником на посаді головного бухгалтера. Для комплексного обліку використовуються облікові реєстри у формі журналів-ордерів для сільськогосподарських підприємств. Аналітичний облік різних видів активів, капіталу та зобов'язань з використанням звичайного плану рахунків. Оригінальний формат файлу, сформульований державним органом, та вихідний формат файлу, сформований і прийнятий підприємством для

первинного обліку.

На основі даних дослідження можна запропонувати удосконалити внутрішню документацію щодо правил ведення бухгалтерського обліку на підприємствах з метою покращення облікового процесу, тобто переглянути прийняті на підприємствах накази про облікову політику, оскільки існуючі не в повній мірі охоплюють всі вимоги до ведення бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. Удосконалити документообіг та визначити особу, відповідальну за контроль правильності записів у документах для підвищення достовірності та повноти облікової інформації. Це скоротить час на обробку інформації та заповнення необхідних форм, дозволить керівникам більш ретельно контролювати обліковий процес та зменшить ймовірність облікових помилок [3].

Розглянувши методологічні засади оподаткування малих підприємств, можна зазначити, що ці підприємства можуть перебувати як на загальній системі оподаткування, так і на спрощеній системі оподаткування, за якою сплачується єдиний податок. Українське податкове законодавство класифікує платників податків малих підприємств на чотири групи. Кожна з цих груп має власний набір критеріїв для отримання права на спрощену систему оподаткування. Ці вимоги стосуються кількості найманих працівників, обсягу доходу та виду діяльності. До кожної групи платників єдиного податку застосовується певна ставка податку. Так, для першої групи платників застосовується ставка податку до 10% прожиткового мінімуму, для другої групи - до 20% мінімальної заробітної плати. Третя група поділяється на юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Ставка податку для цієї групи встановлена на рівні 3% від доходу з урахуванням ПДВ та 5% без урахування ПДВ. Четверта група відокремлює платників єдиного податку. Сюди входять юридичні особи та фізичні особи-підприємці, які займаються сільським господарством. Ставка податку для цієї групи встановлюється залежно від площі землі та її розташування, кількості водних ресурсів та розташування багаторічних насаджень. Базою оподаткування є гектар землі, до якого застосовується ставка [2].

Отже, виходячи з практичних міркувань, пов'язаних з підготовкою та поданням звітів, рекомендується вдосконалити спосіб управління звітами. З цією метою пропонується проводити щорічний зовнішній аудит фінансової звітності. Хоча компанія проводить інвентаризацію, більш ефективною процедурою є зовнішній аудит, який дозволяє компанії отримати незалежну думку аудитора про стан фінансової звітності. Оскільки підприємство є невеликим, воно може безвідповідально поставитися до проведення інвентаризації. Власникам рекомендується проводити такий аудит раз на рік, оскільки аудитор не любить робити помилкові висновки. Компанії, які мають аудиторський звіт, також мають більше шансів на довіру з боку клієнтів.

Проведене дослідження дозволяє компаніям покращити свій бухгалтерський облік, оподаткування та, як наслідок цих процесів звітності, свою господарську діяльність у складному ринковому середовищі, впровадивши запропоновані вдосконалення [4].

Література:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. N 436-IV.: за даними Верховної Ради України № 436-15. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.: за даними Верховної Ради України № 2755-17. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність. Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
4. Макаревич Г.В. «Сучасний стан та шляхи удосконалення обліку, оподаткування і звітності суб'єктів малого підприємництва». Матеріали дипломної роботи. Одеса: ОНУ ім. І.І. Мечникова, 2018. URL: http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/26452/1/071_Macarevich_Anna_Volodimerivna1.docx

ПРО ОДИН З ПІДХОДІВ ДО АЛГОРИТМУ ПОБУДОВИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Уламбаяр Ц.

*Науковий керівник: Маліков В.В., д.держ.упр., професор
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Проблеми управління фінансами підприємства - предмет наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників. В їх числі можна привести таких, як А. Сміт, Дж. Тобін, Д. Рікардо, Ю. Фама, У. Шарп, Ф. Блек та інших авторів. У наукових роботах розглядаються сутність фінансів, основна проблематика наукових досліджень у сфері фінансів та управління ними.

На нашу думку, з оглядом на існуючі напрацювання в питаннях вдосконалення та підвищення ефективності системи управління фінансами на підприємстві, необхідно розробити рекомендації щодо алгоритму побудови такої системи.

Пропонуємо побудову системи управління фінансами на підприємстві проводити з виконанням дій за такими етапами :

- формулювання цілей підприємства у сфері фінансів;
- визначення підсистем управління ними;
- встановлення джерел інформаційного забезпечення її функціонування ;
- визначення сукупності правил управління фінансами підприємства.

Згідно теорії управління його здійснення повинно передбачати визначення системи цілей.

Пропонується у складі фінансових цілей підприємства наступне: отримання надлишкового грошового потоку та прибутку, забезпечення платоспроможності, збільшення вартості та прибутку підприємства для його капіталізації.